

OLEJEK HIACYNTOWY

Absolutny olejek hiacyntowy (absolut hiacyntowy) jest otrzymywany z kwiatów *Hyacinthus orientalis*. W artykule przedstawiono opis botaniczny tej rośliny, warunki uprawy i pozyskiwanie surowca do celów olejkowych. Podano sposób otrzymywania absolutu, jego cechy organoleptyczne i skład chemiczny. Opisano wykorzystanie absolutu w przemyśle perfumeryjnym i aromaterapii.

DR INŻ. ANNA LIS

GASTROPROTEKCYJNE DZIAŁANIE OLEJKÓW ETERYCZNYCH CZĘŚĆ I

Choroba wrzodowa jest poważnym schorzeniem przewodu pokarmowego. W jej terapii wykorzystywane są głównie leki syntetyczne. Pewne doniesienia wskazują jednak na gastroprotekcyjne działanie olejków eterycznych. W niniejszym artykule dokonano przeglądu literatury dotyczącej ochronnego działania olejków eterycznych na błonę śluzową przewodu pokarmowego. Przedstawione zostały wyniki najbardziej obiecujących badań farmakologicznych oraz potencjalne mechanizmy działania wybranych olejków eterycznych.

MGR KAROLINA GRABOWSKA
MGR MAREK ELLNAIN
PROF. DR HAB. ZBIGNIEW JANECKO

WŁAŚCIWOŚCI CHEMICZNE, AKTYWNOŚĆ BIOLOGICZNA, POZYSKIWANIE ORAZ WYKORZYSTANIE OLEJKÓW ETERYCZNYCH Z ZIÓŁ LUBELSZCZYZNY

Olejki eteryczne są niezwykle cennymi substancjami pochodzenia roślinnego, którym bez wątpienia można przypisać miano kwintesencji zapachów natury. Duże zróżnicowanie ich składników przekłada się na szeroki zakres aktywności biologicznej. W artykule opisano także metody pozyskiwania i sposoby wykorzystania olejków eterycznych oraz przedstawiono charakterystykę Lubelszczyzny - regionu o wyjątkowych walorach sprzyjających pozyskiwaniu w pełni naturalnych i wartościowych olejków.

AGNIESZKA OZDOBA

KMINEK ZWYCZAJNY (*CARUM CARVI* L.) – „ŻOŁĄDEK DO TRAWIENIA SPOSOBNY CZYNI”

Kminek zwyczajny (lekarski) – *Carum carvi* L. jest rośliną dwuletnią z rodziny selerowatych (*Apiaceae*). Jest to jedna z najstarszych roślin użytkowych, ceniona ze względu na właściwości przyprawowe i lecznicze. Owoce kminku oraz otrzymywany z nich olejek eteryczny odznaczają się silnym zapachem i korzennym, piekącym smakiem. Dodawane do potraw poprawiają ich smak i aromat, równocześnie usprawniając trawienie. Olejek kminkowy stosowany jest do aromatyzowania żywności, tytoniu, wódek i likierów, a także w przemyśle perfumeryjno-kosmetycznym i mydlarskim.

DR INŻ. EWELINA PIÓRO-JABRUCKA

COSMOS, CZYLI KOSMETYKI NATURALNE I ORGANICZNE

Z powodu braku jednolitych uregulowań prawnych na terenie krajów Unii Europejskiej i stosowanych przez poszczególne kraje członkowskie własnych zasad i znaków dla kosmetyków, w 2002 r. postanowiono stworzyć jednolity system COSMOS, który opracowuje wspólne i nierozdzielne zasady certyfikacji kosmetyków naturalnych i/lub ekologicznych.

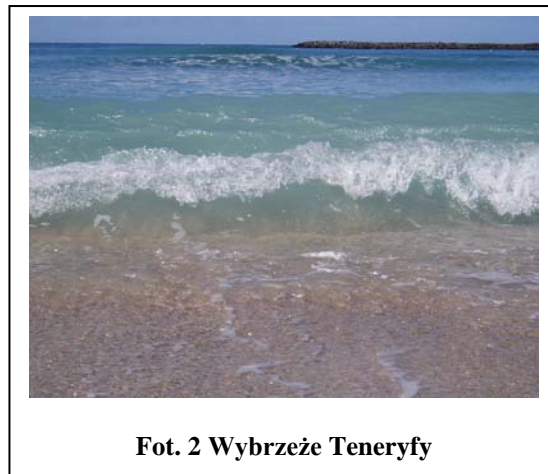
DR INŻ. MAGDALENA SIKORA

ROŚLINY OZDOBNE TENERYFY

Na pierwszy rzut oka Teneryfa to skalista wyspa z wyschniętą szaroczerwoną ziemią i z ciemnymi szarymi plażami usypanymi z piasku powulkanicznego.

Fot. 1 Skaliste wybrzeże Palm Mar

Fot. 2 Wybrzeże Teneryfy

Ale to tylko pozory, gdyż powulkaniczna ziemia o charakterze alkalicznym jest bardzo bogata w wiele pierwiastków z całej tablicy Mendelejewa i stanowi żyzną glebę dla różnych gatunków roślin ozdobnych. Ziemia z Teneryfy jest eksportowana do Europy, szczególnie do kontynentalnej Hiszpanii, oddalonej od wyspy o 1100-1200 km i jest bardzo ceniona w ogrodach europejskich. Warto pokazać wybrane piękne rośliny ozdobne Teneryfy, które mając odpowiednie warunki klimatyczno-glebowe ozdabiają tę wyspę.

Mało znana w Europie jest odmiana strelacji białej (*Strelitzia nicolai*) drzewokrzew ogrodowy, o szerokich liściach, które mogą być porównane do liści bananowców. W Polsce jest rzadką rośliną doniczkową, dekoruje wnętrza dobrze nasłonecznionych ogrodów zimowych i oszklonych altan.

Fot. 3 Strelycja biala (*Strelitzia Nicolai*)

Popularnym drzewem dekoracyjnym jest kwitnąca wiosną i latem jakaranda (*Jacaranda mimosifolia* D. Don.) o popularnych w południowej i centralnej Ameryce fioletowo-niebieskich kwiatach. Jacaranda wiosną (luty) obsypuje się kolorowymi kwiatami, a dopiero później pojawiają się na galeziach liście. Zbliżona odmiana to *Spathodea campanulata* o kwiatach intensywnie pomarańczowych. To wysokie drzewo dochodzące do 20 m wysokości zwane jest „drzewem tulipanowym”, ze względu na ksztalt kwiatów.

Fot. 4 Kwiat jakaranda

Fot. 5 *Spathodea campanulata*

Bardzo rzadkie w Europie są krzewy passiflory *Passiflora edulis*, których kwiaty przypominają barwnego, upierzonego ptaka. Roślina hodowana jest jako pnącze porastające bujnie parkany ogrodów. Ekstrakt z nasion passiflory jest cennym surowcem kosmetycznym, jako składnik oczyszczający i pilingujący.

Fot. 6 Kwiat *Passiflora edulis*

Więcej informacji wewnątrz numeru 3 (61) t. 16 Lato'2010

ikb